AB „Klaipėdos nafta“
naudojimosi suskystintų
gamtinių dujų
terminalu taisyklių
2 priedas

AB „KLAIPĖDOS NAFTA“
GAMTINIŲ DUJŲ APSKAITOS POLITIKA
SUSKYSTINTŲ GAMTINIŲ DUJŲ TERMINALE

Apskaitos politikos redakcija įsigalioja nuo 2017 m. gruodžio 28 d.

Turinys

I SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS 3
II SKYRIUS. SĄVOKOS 3
III SKYRIUS. IŠ DUJOVEŽIO Į TERMINALĄ PRIIMTŲ SGD APSKAITA 4
IV SKYRIUS. IŠ TERMINALO Į DUJOVEŽĮ PERKRAUTŲ SGD APSKAITA 5
V SKYRIUS. TERMINALE IŠDUJINTŲ SGD APSKAITA 5
VI SKYRIUS. TERMINALO TECHNOLOGINĖMS REIKMĖMS SUNAUDOTŲ SGD APSKAITA 9
VII SKYRIUS. LEISTINOS GAMTINIŲ DUJŲ NETEKTYS TERMINALE 16
PIRMASIS SKIRSNIS. LEISTINOS NETEKTIES NORMA 16
ANTRASIS SKIRSNIS. LEISTINOS MATAVIMŲ PAKLAIDOS NORMA 16
TREČIASIS SKIRSNIS. LEISTINO SUNAUDOJIMO TECHNOLOGINĖMS REIKMĖMS NORMA 17
VIII SKYRIUS. PASKOLINTŲ SGD APSKAITA 21
XIX SKYRIUS. GAMTINIŲ DUJŲ APSKAITOS BALANSAVIMAS 22
X SKYRIUS. GAMTINIŲ DUJŲ INVENTORIZACIJA 23
XI SKYRIUS. GAMTINIŲ DUJŲ APSKAITA AVARIJŲ AR SUTRIKIMŲ TERMINALE ATVEJU 27
XII SKYRIUS. SU TERMINALO VEIKLA SUSIJUSIOS MOKESTINĖS PRIEVOLĖS 29
XIII SKYRIUS. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS 29
1 priedas 30

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gamtinių dujų apskaitos politika (toliau – Apskaitos politika) nustato suskystintų gamtinių dujų terminale (toliau – Terminalas) esančių gamtinių dujų apskaitos principus.

2. Apskaitos politika parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymu (toliau – Energetikos įstatymas), Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymu (toliau – Gamtinių dujų įstatymas), Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymu (toliau – Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymas), Gamtinių dujų apskaitos tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 1-245, (toliau – Apskaitos tvarkos aprašas) ir kitais teisės aktais.

3. Ši Apskaitos politikos redakcija įsigalioja nuo 2017 m. gruodžio 28 d. Iki šios Apskaitos politikos redakcijos įsigaliojimo dienos galioja AB „Klaipėdos nafta“ generalinio direktoriaus 2014 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. BV-58 (2016 m. birželio 6 d. įsakymo Nr. BV-104 redakcija) patvirtintos Naudojimosi suskystintų gamtinių dujų terminalu taisyklių redakcijos priede Nr. 2 „AB Klaipėdos Nafta gamtinių dujų apskaitos politika suskystintų gamtinių dujų terminale“ numatyta Apskaitos politikos redakcija. Apskaitos politika yra neatskiriama Naudojimosi suskystintų gamtinių dujų terminalu taisyklių, patvirtintų AB „Klaipėdos nafta“ generalinio direktoriaus 2017 m. lapkričio XX d. įsakymu Nr. BV-XX, (toliau – Taisyklės), dalis.

4. Apskaitos politika parengta ir taikoma vadovaujantis skaidrumo, viešumo, Terminalo naudotojų nediskriminavimo, taip pat aiškumo, objektyvumo ir racionalumo principais.

5. Operatoriui nuosavybės teise priklauso Terminalo jungtyje esantis Terminalo nepertraukiamai veiklai palaikyti reikalingo technologinio gamtinių dujų likučio kiekis.

6. Kiekvienam Terminalo naudotojui ir Operatoriui priklausantis Terminale esantis gamtinių dujų kiekis yra apskaitomas individualiai.

7. Gamtinių dujų kiekis apskaitomas energijos vienetais (kWh).

II SKYRIUS
SĄVOKOS

8. **Leistinos matavimų paklaidos norma –** į Terminalą priimtų, iš Terminalo perkrautų, Terminale išdujintų, Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų ir Terminale esančių gamtinių dujų kiekio maksimali leistina matavimų paklaida, kaip tai apibrėžta atitinkamuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

9. **Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms norma** – maksimalus leistinas Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotas gamtinių dujų kiekis, kaip tai apibrėžta atitinkamuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

10. **Ataskaitinis laikotarpis** – laikotarpis, už kurį atliekama gamtinių dujų inventorizacija Terminale.

11. Kitos Apskaitos politikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Taisyklėse.

III SKYRIUS
IŠ DUJOVEŽIO Į TERMINALĄ PRIIMTŲ SGD APSKAITA

12. Ekspertas, remiantis Taisyklių Priede Nr. 16 „Krovinio matavimo procedūra“ nustatyta tvarka ir sąlygomis, parengia Kiekio ir Kokybės ataskaitą, kurioje nurodoma žemiau išvardinta informacija:

12.1. Bendra Krovinio informacija;

12.2. Dujovežio pavadinimas;

12.3. Dujovežio reisas;

12.4. Krovinio pakrovimo terminalas;

12.5. Terminalo naudotojas, kuriam priklauso Krovinys.

12.6. Matavimo duomenys Dujovežio talpyklose prieš ir po Krovinio iškrovimo;

12.7. SGD tūris (m^3), Dujovežio talpyklose prieš ir po Krovinio iškrovimo;

12.8. SGD temperatūra Dujovežyje prieš iškrovimą;

12.9. SGD tankis, nurodytas prie 12.7 papunktyje nurodytos temperatūros;

12.10. Vidutinė viršutinė SGD šilumingumo vertė ir kokybės parametrai;

12.11. Iškrovimo metu į Dujovežį grąžintų gamtinių dujų kiekis ir jo apskaičiavimas;

12.12. Iškrovimo metu Dujovežio sunaudotų gamtinių dujų kiekis ir jo apskaičiavimas;

12.13. Transportavimo metu Dujovežio sunaudotų gamtinių dujų kiekis ir jo apskaičiavimas;

12.14. SGD kiekis, iškrautas į Terminalą, energijos vienetais (kWh) ir apskaičiuotas tūrio (m^3) bei masės (kg) vienetais.

13. Remiantis Eksperto parengta Kiekio ir Kokybės ataskaita, Operatorius parengia laisvos formos Krovinio priėmimo aktą, kurį pasirašo Operatoriaus ir Terminalo naudotojo atstovas.

14. Taisyklėse numatytais atvejais sustabdžius SGD krovą ir Operatoriui pareikalavus Dujovežiui atsišvartuoti nuo Terminalo nepabaigus SGD krovos, laisvos formos Krovinio priėmimo aktas yra parengiamas tik faktiškai iš Dujovežio į Terminalą priimtam SGD kiekiui. Pakartotinai prišvartavus Dujovežį, į Terminalą iš Dujovežio likęs SGD kiekis priimamas pagal Apskaitos politikos 12–13 papunkčiuose nurodytą tvarką.

IV SKYRIUS
IŠ TERMINALO Į DUJOVEŽĮ PERKRAUTŲ SGD APSKAITA

15. Ekspertas, remiantis Taisyklių Priede Nr. 16 „Krovinio matavimo procedūra“ nustatyta tvarka ir sąlygomis, parengia Kiekio ir Kokybės ataskaitą, kurioje nurodoma *mutatis mutandis* informacija, išvardinta Apskaitos politikos 12 punktą.

16. Remiantis Eksperto parengta Kiekio ir Kokybės ataskaita, Operatorius parengia laisvos formos Krovinio išdavimo aktą, kurį pasirašo Operatoriaus ir Terminalo naudotojo atstovai.

17. Taisyklėse numatytais atvejais sustabdžius SGD perkrovą ir Operatoriui pareikalavus Dujovežio atsišvartuoti nuo Terminalo nepabaigus SGD perkrovimo, laisvos formos Krovinio išdavimo aktas yra parengiamas tik faktiškai iš Terminalo į Dujovežį perkrautam SGD kiekiui. Pakartotinai prišvartavus Dujovežį, iš Terminalą į Dujovežį SGD kiekis perkraunamas pagal Apskaitos politikos 15–16 papunkčiuose nurodytą tvarką.

V SKYRIUS
TERMINALE IŠDUJINTŲ SGD APSKAITA

18. Bendras per Dujų parą Terminale išdujintų SGD kiekis įleidimo į perdavimo sistemą taške yra nustatomas remiantis gamtinių dujų apskaitos stotyje (toliau – DAS) įrengtais matavimo prietaisais.

19. Terminalo naudotojas dujų kiekio priskyrimo gamtinių dujų įleidimo iš Terminalo į gamtinių dujų perdavimo sistemą taške (toliau – įleidimo taškas) tikslais pateikia Operatoriui Dujų paros SGD išdujinimo užsakymą (toliau – SGD išdujinimo užsakymas) (pagal Taisyklių Priede Nr. 12 „Paros suskystintų gamtinių dujų išdujinimo užsakymas“ pateiktą formą). Terminalo naudotojui konkrečiai parai priskiriamas išdujintų gamtinių dujų kiekis įleidimo taške yra lygus kiekiui, nurodytam tos Dujų paros vėliausiame Terminalo naudotojui patvirtintame SGD išdujinimo užsakyme . Bendras per Dujų parą Terminale išdujintų SGD kiekis, išmatuotas 18 punkte nurodytais matavimo prietaisais, įskaitant skirtumą tarp bendro visų Terminalo naudotojų patvirtintuose SGD išdujinimo užsakymuose nurodyto ir bendro į perdavimo sistemą patiekto faktinio gamtinių dujų kiekio, Terminalo naudotojams paskirstomas 20 punkte nustatyta tvarka.

20. Bendras faktinis per Dujų parą Terminale išdujintų SGD kiekis Terminalo naudotojams paskirstomas pagal žemiau pateiktas formules. Jei Terminalo naudotojas nepateikia Dujų paros SGD išdujinimo užsakymo, laikoma, kad užsakytas Dujų paros išdujinamų SGD kiekis yra lygus atitinkamam Terminalo naudotojui patvirtintame Mėnesio grafike nurodytam atitinkamos Dujų paros kiekiui. Jei Terminalo naudotojui nėra patvirtintas Mėnesio grafikas, laikoma, kad užsakytas Dujų paros išdujinamų SGD kiekis yra lygus atitinkamam Terminalo naudotojui patvirtintame Metiniame grafike nurodytam atitinkamos Dujų paros kiekiui.

Bendro faktinio per Dujų parą Terminale išdujintų SGD kiekio paskirstymo Terminalo naudotojams formulės:

20.1 Kai $\sum_i^n U_i^{TPB} = \sum_i^n U_i^{TPA}$ arba $D^P < \sum_i^n U_i^{TPB} - \sum_i^n \Delta_i^Q$:

$$D_i^P = D^P \times \frac{U_i^{TPB}}{\sum_i^n U_i^{TPB}} \quad (1a)$$

D_i^P – Terminalo naudotojui tenkantis per Dujų parą Terminale išdujintas gamtinių dujų kiekis (kWh);

D^P – bendras per Dujų parą Terminale išdujintas gamtinių dujų kiekis (kWh);

U_i^{TPA}–Terminalo naudotojui siektinas išdujinti gamtinių dujų kiekis per Dujų parą, nustatytas pagal vėliausią Terminalo naudotojui patvirtintą prieš prasidedant Dujų parai pateiktą SGD išdujinimo užsakymą (kWh);

U_i^{TPB} – Terminalo naudotojui siektinas išdujinti gamtinių dujų kiekis per Dujų parą, nustatytas pagal vėliausią Terminalo naudotojui patvirtintą SGD išdujinimo užsakymą (kWh);

$i \in [1; n]$, kur i yra atitinkamas Terminalo naudotojas, o n yra Terminalo naudotojų skaičius.

n–Terminalo naudotojų skaičius.

Δ_i^Q – mažesnė iš šių verčių: $|U_i^{TPB} - U_i^{TPA}|$ arba U_i^{TPB};

20.2 Kai $\sum_i^n U_i^{TPB} - \sum_i^n \Delta_i^Q \leq D^P \leq \sum_i^n U_i^{TPB} + \sum_i^n \Delta_i^Q$:

$$D_i^P = U_i^{TPA}, \text{kai } U_i^{TPA} = U_i^{TPB} \quad (1b)$$

$$D_i^P = (D^P - \sum_x^y U_i^{TPA}) \times \frac{U_i^{TPB}}{\sum_i^n U_i^{TPB} - \sum_x^y U_i^{TPA}}, \text{kai } U_i^{TPA} \neq U_i^{TPB} \quad (1c)$$

D_i^P–Terminalo naudotojui tenkantis per Dujų parą Terminale išdujintas gamtinių dujų kiekis (kWh);

D^P–bendras per Dujų parą Terminale išdujintas gamtinių dujų kiekis (kWh);

U_i^{TPA} – Terminalo naudotojui siektinas išdujinti gamtinių dujų kiekis per Dujų parą, nustatytas pagal vėliausią Terminalo naudotojui patvirtintą prieš prasidedant Dujų parai pateiktą SGD išdujinimo užsakymą (kWh);

U_i^{TPB} – Terminalo naudotojui siektinas išdujinti gamtinių dujų kiekis per Dujų parą, nustatytas pagal vėliausią Terminalo naudotojui patvirtintą SGD išdujinimo užsakymą (kWh);

Δ_i^Q – mažesnė iš šių verčių: $|U_i^{TPB} - U_i^{TPA}|$ arba U_i^{TPB};

$x \in [1; y]$; kur x yra Terminalo naudotojas, kurio $U_i^{TPA} = U_i^{TPB}$, o y yra Terminalo naudotojų, kurių $U_i^{TPA} = U_i^{TPB}$, skaičius.

$i \in [1; n]$, kur i yra atitinkamas Terminalo naudotojas, o n yra Terminalo naudotojų skaičius.

n–Terminalo naudotojų skaičius.

20.3 Kai $D^P > \sum_i^n U_i^{TPB} + \sum_i^n \Delta_i^Q$:

$$D_i^P = U_i^{TPB} + \Delta_i^Q + [D^P - (\sum_i^n U_i^{TPB} + \sum_i^n \Delta_i^Q)] \times \frac{U_i^{TPB}}{\sum_i^n U_i^{TPB}} \quad (1d)$$

D_i^P–Terminalo naudotojui tenkantis per Dujų parą Terminale išdujintas gamtinių dujų kiekis (kWh);

D^P–bendras per Dujų parą Terminale išdujintas gamtinių dujų kiekis (kWh);

U_i^{TPA} – Terminalo naudotojui siektinas išdujinti gamtinių dujų kiekis per Dujų parą, nustatytas pagal vėliausią Terminalo naudotojui patvirtintą prieš prasidedant Dujų parai pateiktą SGD išdujinimo užsakymą (kWh);

U_i^{TPB} – Terminalo naudotojui siektinas išdujinti gamtinių dujų kiekis per Dujų parą, nustatytas pagal vėliausią Terminalo naudotojui patvirtintą SGD išdujinimo užsakymą (kWh);

Δ_i^Q – mažesnė iš šių verčių: $|U_i^{TPB} - U_i^{TPA}|$ arba U_i^{TPB};

$i \in [1; n]$, kur i yra atitinkamas Terminalo naudotojas, o n yra Terminalo naudotojų skaičius.

n–Terminalo naudotojų skaičius.

20.4 Kai $\sum_i^n U_i^{TPB} = \sum_i^n U_i^{TPA} = 0$ ir $D^P > 0$:

$$D_i^P = \frac{D^P}{n} \quad (1e)$$

D_i^P–Terminalo naudotojui tenkantis per Dujų parą Terminale išdujintas gamtinių dujų kiekis (kWh);

U_i^{TPA} – Terminalo naudotojui siektinas išdujinti gamtinių dujų kiekis per Dujų parą, nustatytas pagal vėliausią Terminalo naudotojui patvirtintą prieš prasidedant Dujų parai pateiktą SGD išdujinimo užsakymą (kWh);

U_i^{TPB} – Terminalo naudotojui siektinas išdujinti gamtinių dujų kiekis per Dujų parą, nustatytas pagal vėliausią Terminalo naudotojui patvirtintą SGD išdujinimo užsakymą (kWh);

D^P–bendras per Dujų parą Terminale išdujintas gamtinių dujų kiekis (kWh);

$i \in [1; n]$, kur i yra atitinkamas Terminalo naudotojas, o n yra Terminalo naudotojų skaičius.

n–Terminalo naudotojų skaičius.

20.5 Kai Terminalo naudotojui pagal 20.1–20.4 papunkčius priskirtas Terminale išdujintas gamtinių dujų kiekis, įskaitant atitinkamam Terminalo naudotojui priskirtą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekį yra didesnis už atitinkamo Terminalo naudotojo Virtualiai saugomo SGD kiekio likutį ir nėra galimybės Virtualiai saugomo SGD kiekio padidinti pagal 25 punkto nuostatas, Terminalo naudotojui yra priskiriamas išdujintas gamtinių dujų kiekis atitinkantis Virtualiai saugomo SGD kiekio likutį, likusį atėmus atitinkamam Terminalo naudotojui priskirtą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekį. Atitinkama

apimtimi sumažintas per Dujų parą Terminale išdujintas gamtinių dujų kiekis yra skirstomas kitiems Terminalo naudotojams pagal 20.1-20.4 papunkčius.

20.6 Kai $D^P < \sum_i^n U_i^{TPB}$ ir $S_i^0 = U_i^{TPB} + G_i^P$:

$$D_i^P = U_i^{TPB}, \text{ kai } D^P \geq U_i^{TPB}. \quad (1f)$$

$$D_i^P = D^P, \text{ kai } D^P < U_i^{TPB}. \quad (1g)$$

Atitinkamai sumažintas per Dujų parą Terminale išdujintas gamtinių dujų kiekis yra skirstomas kitiems Terminalo naudotojams pagal 20.1-20.4 papunkčius.

D_i^P–Terminalo naudotojui tenkantis per Dujų parą Terminale išdujintas gamtinių dujų kiekis (kWh);

D^P– bendras per Dujų parą Terminale išdujintas gamtinių dujų kiekis (kWh);

U_i^{TPB} – Terminalo naudotojui siektinas išdujinti gamtinių dujų kiekis per Dujų parą, nustatytas pagal vėliausią Terminalo naudotojui patvirtintą SGD išdujinimo užsakymą (kWh);

S_i^0 –Dujų paros pradžioje virtualiai saugomas SGD kiekis, priklausantis atitinkamam Terminalo naudotojui (kWh).

G_i^P – per Dujų parą atitinkamam Terminalo naudotojui tenkantis Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis (kWh);

$i \in [1; n]$, kur i yra atitinkamas Terminalo naudotojas, o n yra Terminalo naudotojų skaičius.

n –Terminalo naudotojų skaičius

20.7 Kai $\sum_i^n U_i^{TPB} = D^P$:

$$D_i^P = U_i^{TPB}. \quad (1h)$$

D_i^P–Terminalo naudotojui tenkantis per Dujų parą Terminale išdujintas gamtinių dujų kiekis (kWh);

D^P–bendras per Dujų parą Terminale išdujintas gamtinių dujų kiekis (kWh);

U_i^{TPB} – Terminalo naudotojui siektinas išdujinti gamtinių dujų kiekis per Dujų parą, nustatytas pagal vėliausią Terminalo naudotojui patvirtintą SGD išdujinimo užsakymą (kWh);

$i \in [1; n]$, kur i yra atitinkamas Terminalo naudotojas, o n yra Terminalo naudotojų skaičius.

n –Terminalo naudotojų skaičius

21. Gamtinių dujų kiekio apskaičiavimas skirtingais matavimo vienetais:

21.1 SGD kiekis energijos vienetais (kWh) apskaičiuojamas pagal žemiau pateiktą formulę:

$$E = V_{SGD} \times d \times H_m \quad (2)$$

kur:

E – SGD kiekis, išreikštas energetine verte (kWh);

V_{SGD} – SGD kiekis, išreikštas tūrio vienetais (m^3) prie matavimo temperatūros;

d – vidutinis SGD tankis (kg/m^3) esant vidutinei tūrio matavimo temperatūrai;

H_m–vidutinė SGD viršutinio šilumingumo vertė (kWh/kg).

21.2 Išdujintų gamtinių dujų kiekis energijos vienetais (kWh) apskaičiuojamas pagal žemiau pateiktą formulę:

$$E = V_{GD} \times H_m \quad (3)$$

kur:

E–gamtinių dujų kiekis, išreikštas energetine verte (kWh);

V_{SGD}–gamtinių dujų kiekis, išreikštas tūrio vienetais (Nm^3);

H_m–vidutinė gamtinių dujų viršutinio šilumingumo vertė (kWh/Nm^3).

21.3 SGD kiekis masės vienetais (kg) apskaičiuojamas pagal žemiau pateiktą formulę:

$$M = V_{SGD} \times d \quad (4)$$

kur:

M–SGD kiekis, išreikštas masės vienetais (kg);

V_{SGD}–SGD kiekis, išreikštas tūrio vienetais (m^3) esant matavimo temperatūrai;

d–vidutinis SGD tankis (kg/m^3) esant vidutinei tūrio matavimo temperatūrai.

21.4 Gamtinių dujų kiekis masės vienetais (kg) apskaičiuojamas pagal žemiau pateiktą formulę:

$$M = V_{GD} \times d \quad (5)$$

kur:

M – gamtinių dujų kiekis, išreikštas masės vienetais (kg);

V_{GD} – gamtinių dujų kiekis, išreikštas tūrio vienetais (Nm^3);

d – vidutinis SGD tankis (kg/Nm^3).

22. Remiantis Apskaitos politikos 20 punktu, Dujų parai pasibaigus, Operatorius apskaičiuoja kiekvienam Terminalo naudotojui tenkantį per Dujų parą išdujintų gamtinių dujų kiekį.

23. Kai yra atliekama DAS įrengtų matavimo priemonių metrologinė patikra arba nustačius DAS gedimą, šiuo laikotarpiu Terminale išdujintų gamtinių dujų kiekis yra nustatomas remiantis plaukiojančioje saugykloje įrengtos matavimo sistemos, esančios už išdujinimo įrenginio, duomenimis, įvertinus Terminalo jungtyje esančio gamtinių dujų kiekio pokytį per Dujų parą.

VI SKYRIUS
TERMINALO TECHNOLOGINĖMS REIKMĖMS SUNAUDOTŲ SGD APSKAITA

24. Operatorius kiekvieną dieną apskaičiuoja Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekį per Dujų parą pagal žemiau pateiktą formulę:

$$G^P = K^0 - K^1 + P^P - D^P - T^P \quad (6)$$

kur:

G^P – per Dujų parą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis (kWh);

K^0 – dujų kiekis Terminale Dujų paros pradžioje (kWh);

K^1 – dujų kiekis Terminale Dujų paros pabaigoje (kWh);

P^P – per Dujų parą į Terminalą priimtas SGD kiekis (kWh);

D^P – per Dujų parą Terminale išdujintas gamtinių dujų kiekis (kWh);

T^P – per Dujų parą iš Terminalo į Dujovežius perkrautas SGD kiekis (kWh).

25. Terminalo technologinėms reikmėms sunaudoto SGD kiekio ir Leistinų netekčių normų paskirstymo tikslais Operatorius kiekvieną darbo dieną Dujų paros pradžiai nustato virtualiai saugomą SGD kiekį priklausantį atitinkamam Terminalo naudotojui pagal pateiktą formulę ir principus:

Virtualiai saugomas SGD kiekis priklausantis atitinkamam Terminalo naudotojui kiekvienos Dujų paros pradžioje yra apskaičiuojamas pagal žemiau pateiktą formulę:

$$S_i^0 = S_i^{0-1} - D_i^{P-1} - T_i^{P-1} - G_i^{P-1} + P_{Pi} + dP_P^0 + dP_f^0 - A_i - N_i \quad (7)$$

kur:

S_i^0–Dujų paros pradžioje virtualiai saugomas SGD kiekis, priklausantis atitinkamam Terminalo naudotojui (kWh);

S_i^{0-1}–praėjusios Dujų paros pradžioje virtualiai saugomas SGD kiekis, priklausantis atitinkamam Terminalo naudotojui (kWh);

D_i^{P-1}–Terminalo naudotojui tenkantis per praėjusią Dujų parą išdujintas SGD kiekis (kWh)

T_i^{P-1}–Terminalo naudotojui tenkantis per praėjusią Dujų parą iš Terminalo perkrautas SGD kiekis (kWh)

G_i^{P-1}–Terminalo naudotojui tenkantis per praėjusią Dujų parą technologinėms reikmėms sunaudotas SGD kiekis (kWh)

P_{Pi}^P – į Terminalą priimtas ar planuojamas priimti SGD kiekis (kWh), nurodytas Operatoriaus patvirtintame atitinkamo Terminalo naudotojo individualiame Grafike, priklausomai nuo to, kuris buvo patvirtintas vėliau:

A. jei Terminalo naudotojas pradeda naudotis Terminalo paslaugomis ne anksčiau nei į Terminalą yra priimtas atitinkamo Terminalo naudotojo SGD kiekis arba jei Terminalo Naudotojas jau naudojasi paslaugomis ir atitinkamo Terminalo naudotojo virtualiai saugomo SGD kiekio likutis yra pakankamas paslaugoms (įskaitant atitinkamam Terminalo naudotojui tenkantį technologinėms reikmėms sunaudotą SGD kiekį) atlikti, tai į Terminalą priimtas

atitinkamo Terminalo naudotojo SGD kiekis, virtualiai saugomo SGD kiekio skaičiavimo tikslais, laikomas priimtu Krovos pabaigos Dujų parą;

B. jei Terminalo naudotojas pradeda naudotis Terminalo paslaugomis anksčiau nei į Terminalą yra priimtas atitinkamo Terminalo naudotojo SGD kiekis, ar jei Terminalo naudotojas pagal Grafiką jau naudojasi Terminalo paslaugomis ir atitinkamo Terminalo naudotojo virtualiai saugomo SGD kiekio likutis atitinkamą Dujų parą yra nepakankamas paslaugoms (įskaitant atitinkamam Terminalo naudotojui tenkantį technologinėms reikmėms sunaudotą SGD kiekį) atlikti, tai virtualiai saugomo SGD kiekio skaičiavimo tikslais, artimiausias Grafike numatytas priimti Terminalo naudotojo SGD kiekis yra perkeliamas į atitinkamą Dujų parą, kurią virtualiai saugomo SGD kiekio likutis yra nepakankamas paslaugoms atlikti;

dP_P^0- Dujų parą, kurią patikslintas į Terminalą planuojamas priimti Terminalo naudotojo SGD kiekis yra patvirtinamas Terminalo Operatoriaus, skirtumas tarp patikslinto planuojamo priimti Terminalo naudotojo SGD kiekio ir ankstesnio planuoto priimti Terminalo naudotojo SGD kiekio, esant situacijai pateiktai P_{Pi}^P aprašymo punkte B;

dP_f^0- Dujų parą, kurią faktiškai į Terminalą priimtas Terminalo naudotojo SGD kiekis yra patvirtinamas Terminalo Operatoriaus, skirtumas tarp faktiškai į Terminalą priimto Terminalo naudotojo SGD kiekio ir paskutinio planuoto atitinkamo kiekio naudoto virtualiai saugomo SGD kiekio skaičiavimo tikslais, esant situacijai pateiktai P_{Pi}^P aprašymo punkte B.

A_i–atitinkamam Terminalo naudotojui tenkantis avarijos ar sutrikimo metu prarastas gamtinių dujų kiekis (kWh);

N_i–atitinkamam Terminalo naudotojui tenkantis SGD trūkumas (perteklius) (kWh);

26. Per Dujų parą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis Terminalo naudotojams yra paskirstomas žemiau nurodyta tvarka:

26.1 Terminale vykdant SGD išdujinimą ir nevykdant SGD krovos (SGD perkrovos), ir kai per Dujų parą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis viršija Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms normą, apskaičiuotą pagal Apskaitos politikos 7.3 papunktį, ir yra Dujų paros metu SGD išdujinimo užsakymus patikslinusių Terminalo naudotojų, per Dujų parą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis Terminalo naudotojams yra paskirstomas pagal žemiau pateiktą formulę:

$$G_i^P = \frac{LS^P \times S_i^0}{\sum_i^n S_i^0} + \frac{(G^P - LS^P) \times \Delta_i^Q}{\sum_i^n \Delta_i^Q} \quad (8)$$

kur:

G_i^P – per Dujų parą atitinkamam Terminalo naudotojui tenkantis Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis (kWh);

G^P – per Dujų parą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis (kWh), apskaičiuotas pagal Apskaitos politikos 24 punktą;

S_i^o – Dujų paros pradžioje virtualiai saugomas SGD kiekis priklausantis atitinkamam Terminalo naudotojui (kWh);

LS^P – atitinkamos Dujų paros Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms norma (kWh), apskaičiuota pagal Apskaitos politikos VII skyriaus trečiąjį skirsnį;

Δ_i^Q – mažesnė iš šių verčių: $|U_i^{TPB} - U_i^{TPA}|$ arba U_i^{TPB}, kaip apibrėžta 20 punkte;

$i \in [1; n]$;

n–Terminalo naudotojų skaičius.

26.2 Terminale vykdant SGD išdujinimą ir nevykdant SGD krovos (SGD perkrovos), ir kai per Dujų parą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis neviršija Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms normos arba nėra Dujų paros metu SGD išdujinimo užsakymus patikslinusių Terminalo naudotojų, per Dujų parą Terminalo naudotojams tenkantis Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis paskirstomas proporcingai jiems tenkančiam per Dujų parą Terminale virtualiai saugomam SGD kiekiui pagal žemiau pateiktą formulę:

$$G_i^P = \frac{G^P \times S_i^0}{\sum_i^n S_i^0} \quad (9)$$

kur:

G_i^P – per Dujų parą atitinkamam Terminalo naudotojui tenkantis Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis (kWh);

G^P – per Dujų parą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis (kWh), apskaičiuotas pagal Apskaitos politikos 24 punktą;

S_i^o – Dujų paros pradžioje virtualiai saugomas SGD kiekis priklausantis atitinkamam Terminalo naudotojui (kWh);

$i \in [1; n]$;

n – Terminalo naudotojų skaičius.

26.3 Terminale vykdant SGD išdujinimą ir vykdant SGD krovą (SGD perkrovą), ir kai per Dujų parą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis neviršija Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms normos, apskaičiuotos pagal Apskaitos politikos VII skyriaus trečiąjį skirsnį, per Dujų parą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis Terminalo naudotojams yra paskirstomas Apskaitos politikos 26.3 papunktyje nustatyta tvarka.

26.4 Terminale vykdant SGD išdujinimą ir vykdant SGD krovą (SGD perkrovą), ir per Dujų parą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis viršija Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms normą, apskaičiuotą pagal Apskaitos politikos VII skyriaus trečiąjį skirsnį, per Dujų parą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis Terminalo naudotojams yra paskirstomas pagal žemiau pateiktą formulę:

$$G_i^P = \frac{LS_i^P \times S_i^0}{\sum_{i=1}^n S_i^0} + \frac{(G^P - LS^P) \times (T_i^P + P_i^P)}{\sum_{i=1}^n (T_i^P + P_i^P)} \quad (10)$$

G_i^P–per Dujų parą atitinkamam Terminalo naudotojui tenkantis Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis (kWh);

G^P–per Dujų parą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis (kWh), apskaičiuotas pagal Apskaitos politikos 24 punktą;

LS^P –atitinkamos Dujų paros Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms norma (kWh), apskaičiuota pagal Apskaitos politikos VII skyriaus trečiąjį skirsnį;

LS_i^P–atitinkamos Dujų paros Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms norma atitinkamam Terminalo naudotojui (kWh), apskaičiuota pagal Apskaitos politikos VII skyriaus trečiąjį skirsnį;

S_i^0–Dujų paros pradžioje virtualiai saugomas SGD kiekis priklausantis atitinkamam Terminalo naudotojui (kWh);

T_i^P–per Dujų parą iš Terminalo perkrautas SGD kiekis, priklausantis atitinkamam Terminalo naudotojui (kWh);

P_i^P–per Dujų parą į Terminalą priimtas SGD kiekis, priklausantis atitinkamam Terminalo naudotojui (kWh,);

$i \in [1; n]$;

n–Terminalo naudotojų skaičius.

26.5 Terminale nevykdant SGD išdujinimo ir nevykdant SGD krovos (SGD perkrovos), per Dujų parą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis Terminalo naudotojams paskirstomas Apskaitos politikos 26.2 papunktyje numatyta tvarka.

26.6 Terminale nevykdant SGD išdujinimo ir vykdant SGD krovą (SGD perkrovą) ir per Dujų parą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis neviršija Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms normos, apskaičiuotos pagal Apskaitos politikos VII skyriaus trečiąjį skirsnį, per Dujų parą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis Terminalo naudotojams yra paskirstomas Apskaitos politikos 26.2 papunktyje numatyta tvarka.

26.7 Terminale nevykdant SGD išdujinimo ir vykdant SGD krovą (SGD perkrovą) ir per Dujų parą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis viršija Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms normą, apskaičiuotą pagal Apskaitos politikos VII skyriaus trečiąjį skirsnį, per Dujų parą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis Terminalo naudotojams yra paskirstomas Apskaitos politikos 26.4 papunktyje numatyta tvarka.

26.8 Papunkčių 26.1 - 26.7 apibendrinimas:

<table>
<tr><th>Atvejis (Apskaitos politikos papunktis)</th><th>Išdujinimas</th><th>Krova/Perkrova *</th><th>Terminalo naudotojams skirstomo Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekio sąlyga*</th><th>Faktinio Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekio paskirstymas Terminalo naudotojams</th></tr>
<tr><td>26.1</td><td rowspan="2">Vykdoma</td><td rowspan="2">Nevykdoma</td><td>$G^P > LS^P$ ir $\sum_i^n \Delta_i^Q > 0$</td><td>$G_i^P = \frac{LS^P \times S_i^0}{\sum_i^n S_i^0} + \frac{(G^P - LS^P) \times \Delta_i^Q}{\sum_i^n \Delta_i^Q}$</td></tr>
<tr><td>26.2</td><td>$G^P < LS^P$ arba $\sum_i^n \Delta_i^Q = 0$</td><td>$G_i^P = \frac{G^P \times S_i^0}{\sum_i^n S_i^0}$</td></tr>
</table>

26.3	Vykdoma	Vykdoma	$G^P \leq LS^P$	$G_i^P = \frac{G^P \times S_i^0}{\sum_i^n S_i^0}$
26.4			$G^P > LS^P$	$G_i^P = \frac{LS^P \times S_i^0}{\sum_i^n S_i^0} + \frac{(G^P - LS^P) \times (T_i^P + P_i^P)}{\sum_i^n (T_i^P + P_i^P)}$
26.5	Nevykdoma	Nevykdoma	-	$G_i^P = \frac{G^P \times S_i^0}{\sum_i^n S_i^0}$
26.6	Nevykdoma	Vykdoma	$G^P \leq LS^P$	$G_i^P = \frac{G^P \times S_i^0}{\sum_i^n S_i^0}$
26.7			$G^P > LS^P$	$G_i^P = \frac{LS^P \times S_i^0}{\sum_i^n S_i^0} + \frac{(G^P - LS^P) \times (T_i^P + P_i^P)}{\sum_i^n (T_i^P + P_i^P)}$

***** Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms norma nėra taikoma SGD krovai (SGD perkrovai) ir Dujų paros metu patikslinus SGD išdujinimo užsakymus. Atitinkamą Dujų parą, per šią Dujų parą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekio dalis, viršijanti šios Dujų paros Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms normą, priskiriama SGD krovą (SGD perkrovą) vykdžiusių Terminalo naudotojų SGD netektims arba Dujų paros metu SGD išdujinimo užsakymus patikslinusių Terminalo naudotojų gamtinių dujų netektims.

27. Tais atvejais, kai SGD išdujinimo ir (ar) SGD perkrovos procesas Terminale nevyksta dėl Terminalo naudotojų kaltės, per Dujų parą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis, paskirstomas tiems Terminalo naudotojams, dėl kurių kaltės SGD išdujinimo ir (ar) SGD perkrovos procesas nevyksta, proporcingai jų užsakytiems SGD kiekiams ir apskaičiuojamas pagal žemiau pateiktą formulę:

$$G_i^P = \frac{G^P \times (U_i^P + V_i^P)}{\sum_i^k (U_i^P + V_i^P)} \quad (11)$$

kur:

G_i^P – per Dujų parą atitinkamam Terminalo naudotojui, dėl kurio kaltės Terminale nevyksta SGD išdujinimo ir (ar) SGD perkrovos procesas, tenkantis Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis (kWh);

G^P – per Dujų parą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis (kWh);

U_i^P – atitinkamam Terminalo naudotojui, dėl kurio kaltės Terminale nevyksta išdujinimo procesas, užsakyti Dujų paros Terminalo išdujinimo pajėgumai (kWh);

V_i^P – atitinkamam Terminalo naudotojui, dėl kurio kaltės Terminale nevyksta SGD perkrovos procesas, užsakyti Dujų paros SGD perkrovos pajėgumai (kWh);

$i \in [1; k]$;

k – Terminalo naudotojų, dėl kurių kaltės Terminale nevyksta SGD išdujinimo ir (ar) SGD perkrovos procesas, skaičius.

28. Tais atvejais, kai SGD krovos (SGD perkrovos) operacija tęsiasi daugiau nei vieną Dujų parą, Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotas SGD kiekis apskaitomas šia tvarka: SGD kiekis esantis Terminale pamatuojamas prieš ir po SGD krovos (SGD perkrovos) operacijų, o Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis apskaičiuojamas visam SGD

krovos (SGD perkrovos) periodui. Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekio apskaita pasibaigus SGD krovos (SGD perkrovos) operacijai turi tęstis įprasta tvarka iki einamosios Dujų paros pabaigos. Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis SGD krovos (SGD perkrovos) operacijos metu proporcingai priskiriamas atitinkamoms Dujų paroms, per kurias buvo vykdoma SGD krovos (SGD perkrovos) operacija bei paskirstomas Terminalo naudotojams pagal Apskaitos politikos 26 punktą.

29. Pagal Apskaitos politikos 26 arba 26.7 papunkčius apskaičiuotu per Dujų parą atitinkamam Terminalo naudotojui tenkančiu Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekiu yra mažinamas SGD kiekis apskaitoje. Per ataskaitinį mėnesį atitinkamam Terminalo naudotojui tenkantis Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis yra nurodomas ataskaitinio mėnesio laisvos formos Gamtinių dujų apskaitos ataskaitoje, nurodytoje Apskaitos politikos 50 punkte.

30. Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis nutraukus Terminalo paslaugų teikimą yra Operatoriaus kompensuojamas Terminalo naudotojams Terminale vykdant:

30.1. Metinius Remonto darbus;

30.2. Balandžio ir (arba) rugsėjo mėnesiais į Remonto darbų grafiką neįtrauktus Remonto darbus, kurių bendra trukmė neviršija 7 kalendorinių dienų ir neplaninius Remonto darbus (išskyrus atvejus, kai poreikis šių Remonto darbų vykdymui atsirado dėl Terminalo naudotojo kaltės ar dėl nenugalimos jėgos aplinkybių).

31. Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekį, susidariusį Apskaitos politikos 30 punkte nurodytais atvejais, apskaičiuojamą *mutatis mutandis* taikant Apskaitos politikos 26.5 papunktį ir priskiriamą Terminalo naudotojams, Operatorius kompensuoja Terminalo naudotojams pagal žemiau pateiktą formulę:

$$C_i = G_i^R \times W \quad (12)$$

kur:

C_i – atitinkamam Terminalo naudotojui kompensuotina suma (vietos valiuta);

G_i^R – atitinkamam Terminalo naudotojui tenkantis Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis (kWh), susidaręs Apskaitos politikos 30 punkte nurodytais atvejais;

W – NBP dujų indekso vertė tą dieną už kurią turi būti išmokėta kompensacija (kaina nustatyta pagal vienos dienos prieš dieną už kurią turi būti išmokėta kompensacija, ICE UK Natural Gas Daily Future NBD indekso ataskaitą) (EUR/MWh*).

*Taikoma 0,0293 MWh/th energetinių vienetų konversijos vertė bei dienos, prieš dieną už kurią turi būti išmokėta kompensacija, Lietuvos banko pateiktas EUR/GBP valiutų kursas.

$i \in [1; n]$;

n – Terminalo naudotojų skaičius.

VII SKYRIUS
LEISTINOS GAMTINIŲ DUJŲ NETEKTYS TERMINALE

PIRMASIS SKIRSNIS
LEISTINOS NETEKTIES NORMA

32. Leistinos netekties norma Terminale yra apskaičiuojama pagal žemiau pateiktą formulę:

$$LG^{L} = \sum_{i}^{L} (LS^{P} + \Delta^{P}) \quad (13)$$

kur:

LG^{L} – ataskaitinio laikotarpio Leistinos netekties norma (kWh);

LS^{P} – atitinkamos Dujų paros Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms norma (kWh), apskaičiuota remiantis Apskaitos politikos VII skyriaus trečiąjį skirsnį;

Δ^{P} – atitinkamos Dujų paros Leistinos matavimų paklaidos norma (kWh), apskaičiuota remiantis Apskaitos politikos VII skyriaus trečiąjį skirsnį;

$i \in [1; L]$;

L – ataskaitinio laikotarpio Dujų parų skaičius.

33. Leistinos netekties norma atitinkamam Terminalo naudotojui yra apskaičiuojama pagal žemiau pateiktą formulę:

$$LG_{i}^{L} = \sum_{i}^{L} (LS_{i}^{P} + \Delta_{i}^{P}) \quad (14)$$

kur:

LG_{i}^{L} – ataskaitinio laikotarpio atitinkamo Terminalo naudotojo Leistinos netekties norma (kWh);

LS_{i}^{P} – atitinkamos Dujų paros Terminalo naudotojo Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms norma (kWh);

Δ_{i}^{P} – ataskaitinio laikotarpio atitinkamam Terminalo naudotojui tenkanti Leistinos matavimų paklaidos norma (kWh), apskaičiuota remiantis Apskaitos politikos 36 papunkčiu;

$i \in [1; L]$;

L – ataskaitinio laikotarpio Dujų parų skaičius.

ANTRASIS SKIRSNIS
LEISTINOS MATAVIMŲ PAKLAIDOS NORMA

34. Nustatant į Terminalą priimtą, iš Terminalo perkrautą, Terminale išdujintą, Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotą ir Terminale esantį gamtinių dujų kiekį, susidaro matavimų paklaidos. Ataskaitinio laikotarpio Leistinos matavimų paklaidos norma yra apskaičiuojama pagal žemiau pateiktą formulę:

34.1. Dujų paros Leistinos matavimų paklaidos norma, išreikšta energijos vienetais (kWh), yra apskaičiuojama pagal žemiau pateiktą formulę:

$$\Delta^P = \varphi \times (D^P + G^P + T^P) \quad (15)$$

kur:

Δ^P – Dujų paros Leistinos matavimų paklaidos norma (kWh);

φ – maksimali Terminale esančio SGD kiekio nustatymo paklaida 1,65% energijos vienetais (kWh);

D^P – per Dujų parą Terminale išdujintas gamtinių dujų kiekis (kWh);

G^P – per Dujų parą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis (kWh), apskaičiuotas pagal Apskaitos politikos 24 punktą.

T^P – per Dujų parą iš Terminalo į Dujovežį perkrautas SGD kiekis (kWh).

35. Skaičiuojant Leistiną matavimo paklaidos normą kitais matavimo vienetais taikoma Apskaitos politikos 34 punkte nurodyta formulė, kur maksimali Terminale esančio SGD kiekio nustatymo paklaida tūrio vienetais (m^3) – 0,9461%, masės vienetais (kg) – 1,54%. Ataskaitinio laikotarpio Terminale išdujintas gamtinių dujų kiekis ir Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis tūrio vienetais (m^3) ir masės vienetais (kg) yra apskaičiuojama pagal 21 punkte pateiktas formules.

36. Leistinos matavimų paklaidos norma atitinkamam Terminalo naudotojui yra apskaičiuojama pagal žemiau pateiktą formulę:

$$\Delta_i^P = \varphi \times (D_i^P + G_i^P + T_i^P) \quad (16)$$

kur:

Δ_i^P – atitinkamos Dujų paros atitinkamam Terminalo naudotojui tenkanti Leistinos matavimų paklaidos norma (kWh);

φ – maksimali Terminale esančio SGD kiekio nustatymo paklaida (1,65% energijos vienetais (kWh);

D_i^P – per Dujų parą išdujintas SGD kiekis, tenkantis atitinkamam Terminalo naudotojui (kWh);

T_i^P – per Dujų parą iš Terminalo perkrautas SGD kiekis, priklausantis atitinkamam Terminalo naudotojui (kWh);

G_i^P – per Dujų parą atitinkamam Terminalo naudotojui tenkantis Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis (kWh);

$i \in [1; n]$;

n – Terminalo naudotojų skaičius.

TREČIASIS SKIRSNIS
LEISTINO SUNAUDOJIMO TECHNOLOGINĖMS REIKMĖMS NORMA

37. Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms normos, esant atitinkamam SGD išdujinimo režimui pateikiamos lentelėje žemiau:

Vidutinis Dujų paros išdujinimo režimas*	**Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms norma**	
	Kiekis, kWh SGD/parą	Kiekis, m^3 SGD/parą
Atvira išdujinimo sistema		
SGD išdujinimas nevykdomas	1486024	204,1
107 100 Nm^3/val.	235900	32,4
214 199 Nm^3/val.	362587	49,8
428 398 Nm^3/val.	472528	64,9
Uždara išdujinimo sistema		
SGD išdujinimas nevykdomas	1486024	204,1
107 100 Nm^3/val.	713524	98,0
214 199 Nm^3/val.	1428505	196,2
428 398 Nm^3/val.	2610917	358,6

* SGD išdujinimo režimas nurodytas esant norminėms sąlygoms: degimo/matavimo temperatūra – 25/0 °C, slėgis – 1,01325 bar. Planavimo tikslais taikoma 12,21 kWh/m^3 gamtinių dujų viršutinė šilumingumo vertė.

38. Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms norma išreikšta energijos vienetais (Apskaitos politikos 37 punktas) yra perskaičiuojama į kitus matavimo vienetus pagal žemiau nurodytas sąlygas:

- Viršutinis šilumingumas 55208 kJ/kg (1 kWh/kg = 3600 kJ/kg);
- SGD tankis 474,77 kg/m^3;
- Viršutinio šilumingumo degimo/matavimo temperatūra 25°C/0°C.

39. Terminale SGD išdujinimas gali būti atliekamas dviem būdais:

- Uždara sistema – Terminalo veiklos režimas, vykdomas šaltuoju metų periodu. Uždara sistema parenkama plaukiojančiosios saugyklos operatoriaus, atsakingo už plaukiojančiosios saugyklos eksploatavimą, nuožiūra, remiantis Operatoriaus nustatytu dujinimo režimu, oro, vandens temperatūromis, gamtinių dujų temperatūra DAS, taip pat priklausomai nuo nugaravusių dujų (angl. *boil-off gas, BOG*) kiekio ir pačios plaukiojančiosios saugyklos technologinio proceso.

- Atvira sistema – Terminalo veiklos režimas, vykdomas šiltuoju metų periodu. Atvira sistema parenkama plaukiojančiosios saugyklos operatoriaus nuožiūra, remiantis Operatoriaus nustatytu dujinimo režimu, oro, vandens temperatūromis, gamtinių dujų temperatūra DAS, taip pat priklausomai nuo nugaravusių dujų (angl. *boil-off gas, BOG*) kiekio ir pačios plaukiojančiosios saugyklos technologinio proceso.

40. SGD išdujinimo režimui esant kitokiam nei Apskaitos politikos 37 punkte nurodytoje lentelėje, Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms norma nustatoma tiesiškai interpoliuojant tarp artimiausių dviejų Apskaitos politikos 37 punkte pateiktoje lentelėje nurodytų reikšmių:

$$LS = LS_0 + (LS_1 - LS_0) \times \frac{DR - DR_0}{DR_1 - DR_0} \quad (17)$$

kur:

LS– Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms norma, esant faktiniam Dujų paros išdujinimo režimui DR (kWh)/parą);

LS_0– Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms norma, išdujinimo režimui esant DR_0 (kWh/parą);

LS_1– Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms norma, išdujinimo režimui esant DR_1 (kWh/parą).

DR– faktinis Dujų paros išdujinimo režimas, esantis tarp DR_0 ir DR_1 išdujinimo režimų (Nm^3/h);

41. Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms norma, išdujinimo režimui esant iki 115000 Nm^3/val. arba kai SGD išdujinimas nevykdomas, yra lygi Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms normai nevykdant SGD išdujinimo, išskyrus atvejį, kai SGD perkrovos metu viršijama Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms norma ir viršijanti dalis priskiriama SGD perkrovą vykdžiusių Terminalo naudotojų gamtinių dujų netektims.

42. Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms norma Terminalo naudotojams yra paskirstoma žemiau nurodyta tvarka:

42.1. Terminale vykdant SGD išdujinimą ir nevykdant SGD krovos (SGD perkrovos), ir kai per Dujų parą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis viršija Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms normą, apskaičiuotą pagal Apskaitos politikos VII skyriaus trečiąjį skirsnį, ir yra Dujų paros eigoje SGD išdujinimo užsakymus patikslinusių Terminalo naudotojų, neviršijanti dalis paskirstoma Terminalo naudotojams Apskaitos politikos 42.2 papunktyje numatyta tvarka, viršijanti dalis tenka Terminalo naudotojų, Dujų paros metu patikslinusių SGD išdujinimo užsakymus, gamtinių dujų netektims Apskaitos politikos 26.1 papunktyje numatyta tvarka.

42.2. Terminale vykdant SGD išdujinimą ir nevykdant SGD krovos (SGD perkrovos), ir kai per Dujų parą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis neviršija Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms normos, apskaičiuotos pagal VII skyriaus trečiąjį skirsnį, arba nėra Dujų paros eigoje SGD išdujinimo užsakymus patikslinusių Terminalo naudotojų, Dujų paros Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms norma Terminalo naudotojams paskirstoma proporcingai jiems tenkančiam atitinkamos Dujų paros pradžioje Terminale virtualiai saugomam SGD kiekiui pagal žemiau pateiktą formulę:

$$LS_i^P = \frac{LS^P \times S_i^0}{\sum_i^n S_i^0} \quad (18)$$

kur:

LS_i^P–per Dujų parą atitinkamam Terminalo naudotojui tenkanti Dujų paros Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms norma (kWh);

LS^P–Dujų paros Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms norma (kWh);

S_i^0 – Dujų paros pradžioje virtualiai saugomas SGD kiekis priklausantis atitinkamam Terminalo naudotojui (kWh);

$i \in [1; n]$;

n–Terminalo naudotojų skaičius.

42.3. Terminale vykdant SGD išdujinimą ir vykdant SGD krovą (SGD perkrovą), ir kai per Dujų parą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis neviršija Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms normos, apskaičiuotos pagal VII skyriaus trečiąjį skirsnį, Dujų paros Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms norma Terminalo naudotojams yra paskirstoma Apskaitos politikos 42 punkte numatyta tvarka.

42.4. Terminale vykdant SGD išdujinimą ir vykdant SGD krovą (SGD perkrovą) ir kai per Dujų parą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis viršija Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms normą, apskaičiuotą pagal Apskaitos politikos VII skyriaus trečiąjį skirsnį, neviršijanti dalis paskirstoma Terminalo naudotojams Apskaitos politikos 42.3 punkte numatyta tvarka, viršijanti dalis tenka Terminalo naudotojų, tą Dujų parą vykdžiusių SGD krovą (SGD perkrovą) Terminale, gamtinių dujų netektims Apskaitos politikos 26.4 papunktyje numatyta tvarka.

42.5. Terminale nevykdant SGD išdujinimo ir nevykdant SGD krovos (SGD perkrovos), Dujų paros Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms norma Terminalo naudotojams paskirstoma Apskaitos politikos 42 punkte numatyta tvarka.

42.6. Terminale nevykdant SGD išdujinimo ir vykdant SGD krovą (SGD perkrovą), ir kai per Dujų parą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis neviršija Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms normos, Dujų paros Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms norma Terminalo naudotojams yra paskirstoma Apskaitos politikos 42.5 papunktyje numatyta tvarka.

42.7. Terminale nevykdant SGD išdujinimo ir vykdant SGD krovą (SGD perkrovą), ir kai per Dujų parą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis viršija Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms normą, neviršijanti dalis paskirstoma Terminalo naudotojams Apskaitos politikos 42.5 punkte numatyta tvarka, viršijanti dalis tenka Terminalo naudotojų, tą Dujų parą vykdžiusių krovą / perkrovą Terminale, gamtinių dujų netektims Apskaitos politikos 26.7 papunktyje numatyta tvarka.

42.8. Papunkčių 42.1-42.7 apibendrinimas:

Atvejis (Apskaitos politikos papunktis)	Išdujinimas	Krova/Perkrova	Terminalo naudotojams skirstomos Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms normos sąlyga	Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms normos paskirstymas Terminalo naudotojams
42.1	Vykdoma	Nevykdoma	$G^P > LS^P$ IR	Neviršijanti dalis skirstoma pagal 42.2. atvejį,

			$\sum_i^n \Delta_i^Q > 0$	viršijančiai daliai Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms norma nėra taikoma, t. y. viršijanti dalis priskiriama Dujų paros metu SGD išdujinimo užsakymus patikslinusių Terminalo naudotojų gamtinių dujų netektims pagal Apskaitos politikos 26.4 papunktį
42.2			$G^P < LS^P$ ARBA $\sum_i^n \Delta_i^Q = 0$	$LS_i^P = \frac{LS^P \times S_i^0}{\sum_i^n S_i^0}$
42.3	Vykdoma	Nevykdoma	$G^P \leq LS^P$	
42.4			$G^P > LS^P$	Neviršijanti dalis skirstoma pagal 42.3. atvejį, viršijančiai daliai Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms norma nėra taikoma, t.y. viršijanti dalis priskiriama SGD krovą (SGD perkrovą) vykdžiusių Terminalo naudotojų gamtinių dujų netektims pagal Apskaitos politikos 26.4 papunktį
42.5	Nevykdoma	Nevykdoma	-	$LS_i^P = \frac{LS^P \times S_i^0}{\sum_i^n S_i^0}$
42.6	Nevykdoma	Vykdoma	$G^P \leq LS^P$	
42.7			$G^P > LS^P$	Neviršijanti dalis skirstoma pagal 42.5. atvejį, viršijančiai daliai Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms norma nėra taikoma, t.y. viršijanti dalis priskiriama SGD krovą (SGD perkrovą) vykdžiusių Terminalo naudotojų gamtinių dujų netektims pagal Apskaitos politikos 26.7 papunktį

VIII SKYRIUS
PASKOLINTŲ SGD APSKAITA

43. Paskolinamo SGD kiekio perdavimui, Grąžinamo SGD kiekio grąžinimui ir apskaitai taikomos Taisyklių priedo Nr. 1 “Bendrojo Terminalo Naudojimo Sutartis“ 4 skirsnio nuostatos. Tokių operacijų apimtis grindžiama fiziniu krovinio saugojimu, kas reiškia, jog faktinis SGD kiekis esantis Terminale apskaičiuotas kiekvienam Terminalo naudotojui pagal Gamtinių dujų apskaitos politikos 47 punktą.

44. Paskolinamas SGD kiekis ir Grąžinamas SGD kiekis nurodomi Gamtinių dujų apskaitos ataskaitoje vadovaujantis Gamtinių dujų apskaitos politikos 49 punktu.

45. Terminalo naudotojams, pasiskolinusiems SGD, ta pačia tvarka ir sąlygomis taikomos Apskaitos politikoje nustatytos taisyklės paskirstant išdujintam ir (arba) perkrautam SGD kiekiui tenkantį Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekį, Pasiskolintam SGD kiekiui tenkantį inventorizacijos metu nustatytą trūkumą (perteklių), neviršijantį Leistinos netekties normą, dėl Terminalo naudotojo kaltės Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekį ir Leistinos netekties normą.

46. Pasiskolinamas (Grąžinamas) SGD kiekis turi apimti SGD skolininkui tenkantį išdujintą ir (arba) perkrautą SGD kiekį, išdujintam ir (arba) perkrautam SGD kiekiui tenkantį

Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekį, Pasiskolintam SGD kiekiui tenkantį inventorizacijos metu nustatytą SGD trūkumą (perteklių), neviršijantį Leistinos netekties normą, ir dėl Terminalo naudotojo kaltės per Dujų parą Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekį.

XIX SKYRIUS
GAMTINIŲ DUJŲ APSKAITOS BALANSAVIMAS

47. Operatorius kiekvieną darbo dieną nustato kiekvienos Dujų paros pabaigoje Terminale esančius faktinius SGD kiekius, priklausančius kiekvienam Terminalo naudotojui, pagal žemiau pateiktą formulę:

$$K_i^1 = K_i^0 + P_i^P - D_i^P - T_i^P - G_i^P - R_i^P + L_i^P \quad (19)$$

kur:

K_i^1 – atitinkamam Terminalo naudotojui priklausantis SGD kiekis Dujų paros pabaigoje (kWh);

K_i^0 – atitinkamam Terminalo naudotojui priklausantis SGD kiekis Dujų paros pradžioje (kWh), kuris atitinka praėjusios Dujų paros pabaigoje atitinkamam Terminalo naudotojui priklausiusiam SGD kiekiui;

P_i^P – per Dujų parą į Terminalą priimtas SGD kiekis, priklausantis atitinkamam Terminalo naudotojui (kWh);

D_i^P – per Dujų parą išdujintas SGD kiekis, tenkantis atitinkamam Terminalo naudotojui (kWh);

T_i^P – per Dujų parą iš Terminalo perkrautas SGD kiekis, priklausantis atitinkamam Terminalo naudotojui (kWh);

G_i^P – per Dujų parą atitinkamam Terminalo naudotojui tenkantis Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis (kWh);

R_i^P – per Dujų parą atitinkamo Terminalo naudotojo Paskolintas (grąžintas) SGD kiekis (kWh);

L_i^P – per Dujų parą atitinkamam Terminalo naudotojui Pasiskolintas (susigrąžintas) SGD kiekis (kWh);

$i \in [1; n]$;

n – Terminalo naudotojų skaičius.

48. Terminalo naudotojui siektinas išdujinti gamtinių dujų kiekis per Dujų parą nustatomas, įvertinus susidariusį skirtumą tarp jam tenkančio per Dujų paras Terminale išdujinto gamtinių dujų kiekio ir patvirtintuose Dujų parų SGD išdujinimo užsakymuose nurodyto gamtinių dujų kiekio, pagal šią formulę:

$$U_i^{TP} = U_i^P - TD_i, \text{kai } U_i^P - TD_i \geq 0 \quad (20)$$

$$U_i^{TP} = 0, \text{kai } U_i^P - TD_i < 0 \quad (21)$$

kur:

U_i^{TP}-Terminalo naudotojui siektinas išdujinti gamtinių dujų kiekis per Dujų parą (kWh);

U_i^{P}- Terminalo naudotojui patvirtintas SGD išdujinimo užsakymas;

TD_i – Terminalo naudotojui priskiriamas skirtumas tarp atitinkamam Terminalo naudotojui tenkančio bendro per Dujų paras Terminale išdujinto gamtinių dujų kiekio ir atitinkamo Terminalo naudotojo bendro vėliausiuose patvirtintuose Dujų parų SGD išdujinimo užsakymuose nurodyto gamtinių dujų kiekio, vertinant šiuos kiekius iki antros Dujų paros einančios prieš einamąją Dujų parą pabaigos (P-2)* (Terminale išdujintas mažesnis (-)/ patiektas didesnis (+) gamtinių dujų kiekis nei atitinkamo Terminalo naudotojo bendras Dujų parų SGD išdujinimo užsakymuose nurodytas gamtinių dujų kiekis).

*20.5 ir 20.6 atvejais yra vertinami atitinkami kiekiai iki praėjusios Dujų paros (P-1).

$i \in [1; n]$;

n – Terminalo naudotojų skaičius.

49. Operatyvinio valdymo tikslais, Operatorius kiekvieną darbo dieną iki 16:00 val. elektroniniu paštu teikia laisvos formos Gamtinių dujų apskaitos ataskaitą, kurioje nurodo atitinkamam Terminalo naudotojui priklausantį SGD kiekį ir virtualiai saugomą SGD kiekį Dujų paros pradžiai ir pabaigai, per Dujų parą į Terminalą priimtą, iš Terminalo perkrautą ir Terminale išdujintą bei Paskolinamą ir Grąžinamą SGD kiekį, susidariusį skirtumą tarp jam tenkančio per Dujų paras Terminale išdujinto gamtinių dujų kiekio ir Dujų parų SGD išdujinimo užsakymuose nurodyto gamtinių dujų kiekio, taip pat Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekį, tenkantį atitinkamam Terminalo naudotojui.

50. Operatorius, ataskaitiniam mėnesiui pasibaigus, per kito mėnesio pirmas 10 darbo dienų Terminalo naudotojams elektroniniu paštu teikia ataskaitinio mėnesio laisvos formos Gamtinių dujų apskaitos ataskaitą, kurioje pateikiama informacija apie per ataskaitinį mėnesį atitinkamam Terminalo naudotojui priklausiusį SGD kiekį ir virtualiai saugomą SGD kiekį, į Terminalą priimtą, iš Terminalo perkrautą, Terminale išdujintą SGD kiekį, susidariusį skirtumą tarp jam tenkančio per Dujų paras Terminale išdujinto gamtinių dujų kiekio ir ataskaitinio mėnesio Dujų parų SGD išdujinimo užsakymuose nurodyto gamtinių dujų kiekio, taip pat Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotą SGD kiekį, tenkantį atitinkamam Terminalo naudotojui bei inventorizacijos rezultatą tenkantį atitinkamam Terminalo naudotojui, kurią Terminalo naudotojas pasirašo per 3 darbo dienas.

X SKYRIUS
GAMTINIŲ DUJŲ INVENTORIZACIJA

51. Operatorius ne rečiau kaip kartą per metus Terminale atlieka gamtinių dujų inventorizaciją teisės aktų nustatyta tvarka. Esant poreikiui, Operatorius atlieka neeilines, „nuo krovinio iki krovinio“ inventorizacijas, taip pat inventorizacijas, pasibaigus Bendro Terminalo naudojimo sutarties galiojimo laikotarpiui. Operatorius apskaitos tikslais atlieka mėnesines gamtinių dujų inventorizacijas.

52. Apie planuojamą vykdyti inventorizaciją Terminale Operatorius informuoja Terminalo naudotojus ne vėliau kaip prieš 10 kalendorinių dienų iki inventorizacijos pradžios.

53. Terminalo naudotojų atstovai turi teisę dalyvauti atliekant inventorizaciją. Apie savo pageidavimą dalyvauti atliekant inventorizaciją Terminalo naudotojai informuoja Operatorių ne vėliau kaip prieš 5 kalendorines dienas iki inventorizacijos pradžios. Terminalo naudotojai supranta, kad, siekiant užtikrinti sklandų ir efektyvų Terminalo funkcionavimą, Operatoriaus galimybės atlikti neeilinę inventorizaciją yra ribotos.

54. Terminale neeilinė inventorizacija gali būti vykdoma gavus argumentuotą Terminalo naudotojo prašymą žemiau nustatyta tvarka:

54.1. Terminalo naudotojas, pageidaujantis, kad Terminale būtų atlikta neeilinė inventorizacija, Operatoriui pateikia prašymą atlikti neeilinę inventorizaciją (Apskaitos politikos Priedas Nr. 1 „Prašymas atlikti neeilinę inventorizaciją“). Prašyme atlikti neeilinę inventorizaciją Terminalo naudotojas nurodo objektyvias tokio prašymo priežastis, pageidaujamą inventorizacijos datą ir laiką. Prašymą Operatoriui Terminalo naudotojas turi pateikti ne vėliau nei prieš 20 kalendorinių dienų iki prašyme nurodytos pageidaujamos inventorizacijos datos.

54.2. Operatorius, gavęs Terminalo naudotojo prašymą atlikti neeilinę inventorizaciją, per 5 kalendorines dienas nuo šio prašymo gavimo dienos priima sprendimą dėl jo patenkinimo arba atmetimo.

54.3. Priėmus sprendimą dėl prašymo patenkinimo, Operatorius ne vėliau kaip kitą darbo dieną po sprendimo priėmimo dienos informuoja Terminalo naudotojus apie planuojamą vykdyti neeilinę inventorizaciją bei jos datą ir laiką.

54.4. Priėmus sprendimą dėl prašymo atmetimo, Operatorius ne vėliau kaip kitą darbo dieną po sprendimo priėmimo dienos informuoja Terminalo naudotoją, nurodydamas aplinkybes, dėl kurių prašymas atlikti neeilinę inventorizaciją buvo atmestas.

55. Inventorizacijos tikslais inventorizuojamu laikotarpiu laikomas periodas nuo paskutinės Terminale atliktos inventorizacijos pabaigos iki einamosios, metinės ar neeilinės inventorizacijos pradžios.

56. Operatoriaus generalinio direktoriaus įsakymu yra nustatoma inventorizacijos data ir laikas, sudaroma inventorizacijos komisija, paskiriamas inventorizacijos komisijos pirmininkas.

57. Inventorizacijos metu nustatomas faktinis gamtinių dujų kiekis, esantis plaukiojančiojoje saugykloje ir Terminalo jungtyje.

58. Inventorizacijos metu nustatytas SGD trūkumas (perteklius) yra paskirstomas Terminalo naudotojams proporcingai jiems per inventorizuojamą laikotarpį Terminale išdujintam ir (arba) perkrautam SGD kiekiui pagal žemiau pateiktą formulę:

$$N_i = N \times \frac{(D_i^P + T_i^P)}{\sum_i^n (D_i^P + T_i^P)} \qquad (22)$$

kur:

N_i – atitinkamam Terminalo naudotojui tenkantis SGD trūkumas (perteklius) (kWh);

N – bendras inventorizacijos metu nustatytas SGD trūkumas (perteklius) (kWh);

D_i^P – per inventorizuojamą laikotarpį Terminale išdujintas SGD kiekis, tenkantis atitinkamam Terminalo naudotojui (kWh);

T_i^P – per inventorizuojamą laikotarpį iš Terminalo perkrautas SGD kiekis, priklausantis atitinkamam Terminalo naudotojui (kWh);

$i \in [1; n]$;

n – Terminalo naudotojų skaičius.

59. Terminale nevykdant SGD išdujinimo inventorizacijos metu nustatytas trūkumas (perteklius) yra paskirstomas Terminalo naudotojams proporcingai jiems priklausančiam SGD kiekiui Dujų paros pradžioje pagal žemiau pateiktą formulę:

$$N_i = N \times \frac{K_i^0}{\sum_i^n K_i^0} \quad (23)$$

kur:

N_i – atitinkamam Terminalo naudotojui tenkantis SGD trūkumas (perteklius) (kWh);

N – bendras inventorizacijos metu nustatytas SGD trūkumas (perteklius) (kWh);

K_i^0 – atitinkamam Terminalo naudotojui priklausantis SGD kiekis Dujų paros pradžioje (kWh);

$i \in [1; n]$;

n – Terminalo naudotojų skaičius.

60. Atlikus inventorizaciją, atitinkamam Terminalo naudotojui per ataskaitinį laikotarpį paskirstytas Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekis (išskyrus krovos ir perkrovos metu Terminalo technologinėms reikmėms sunaudotų SGD kiekio dalį, viršijančią Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms normą, kuri buvo priskirta SGD krovą (SGD perkrovą) vykdžiusio Terminalo naudotojo SGD netektims atitinkamą ataskaitinį laikotarpį) ir šiam Terminalo naudotojui tenkantis inventorizacijos metu nustatytas SGD trūkumas (perteklius) yra palyginamas su šiam Terminalo naudotojui tenkančia ataskaitinio laikotarpio Leistina netekties norma. Viršijus ataskaitinio laikotarpio atitinkamam Terminalo naudotojui tenkančią Leistinos netekties normą, Operatoriaus šiam Terminalo naudotojui kompensuotina suma apskaičiuojama pagal žemiau pateiktas formules:

60.1. Vykdant išdujinimą ir (arba) perkrovą:

$$C_i = \left(\left(N_i + \sum_j^L \frac{LS^P \times (D_i^P + T_i^P)}{\sum_i^n (D_i^P + T_i^P)}\right) - LG_i^L\right) \times W \text{ , kai } \left(N_i + \sum_j^L \frac{LS^P \times (D_i^P + T_i^P)}{\sum_i^n (D_i^P + T_i^P)}\right) > LG_i^L \quad (24)$$

kur:

C_i – atitinkamam Terminalo naudotojui kompensuotina suma (vietos valiuta);

N_i – atitinkamam Terminalo naudotojui tenkantis SGD trūkumas, nustatytas per inventorizuojamą laikotarpį (kWh). $N_i = 0$, kai fiksuojamas perteklius;

LS^P – atitinkamos Dujų paros Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms norma (kWh), apskaičiuota pagal Apskaitos politikos VII skyriaus trečiąjį skirsnį;

D_i^P – per Dujų parą išdujintas gamtinių dujų kiekis, tenkantis atitinkamam Terminalo naudotojui (kWh);

T_i^P – per inventorizuojamą laikotarpį iš Terminalo perkrautas SGD kiekis, priklausantis atitinkamam Terminalo naudotojui (kWh);

LG_i^L – ataskaitinio laikotarpio atitinkamam Terminalo naudotojui tenkanti Leistinos netekties norma (kWh);

W – NBP dujų indekso vertė tą dieną už kurią turi būti išmokėta kompensacija (kaina nustatyta pagal vienos dienos prieš dieną už kurią turi būti išmokėta kompensacija ICE UK Natural Gas Daily Future NBD indekso ataskaitą) (EUR/MWh*).

*Taikoma 0,0293 MWh/th energetinių vienetų konversijos vertė bei dienos, prieš dieną už kurią turi būti išmokėta kompensacija, Lietuvos banko pateiktas EUR/GBP valiutų kursas.

$i \in [1; n]$;

$j \in [1; L]$;

n – Terminalo naudotojų skaičius;

L – ataskaitinio laikotarpio Dujų parų skaičius.

60.2. Nevykdant išdujinimo ir (arba) perkrovos:

$$C_i = \left(\left(N_i + \sum_j^L \frac{LS^P \times K_i^0}{\sum_i^n K_i^0}\right) - LG_i^L\right) \times W, \text{ kai } \left(N_i + \sum_j^L \frac{LS^P \times K_i^0}{\sum_i^n K_i^0}\right) > LG_i^L \quad (25)$$

kur:

C_i – atitinkamam Terminalo naudotojui kompensuotina suma (vietos valiuta);

N_i – atitinkamam Terminalo naudotojui tenkantis SGD trūkumas, nustatytas per inventorizuojamą laikotarpį (kWh). $N_i = 0$, kai fiksuojamas perteklius;

LS^P – atitinkamos Dujų paros Leistino sunaudojimo technologinėms reikmėms norma (kWh), apskaičiuota pagal Apskaitos politikos VII skyriaus trečiąjį skirsnį;

K_i^0 – atitinkamam Terminalo naudotojui priklausantis SGD kiekis Dujų paros pradžioje (kWh);

LG_i^L – ataskaitinio laikotarpio atitinkamam Terminalo naudotojui tenkanti Leistinos netekties norma (kWh);

W – NBP dujų indekso vertė tą dieną už kurią turi būti išmokėta kompensacija (kaina nustatyta pagal vienos dienos prieš dieną, už kurią turi būti išmokėta kompensacija ICE UK Natural Gas Daily Future NBD indekso ataskaitą) (EUR/MWh*).

*Taikoma 0,0293 MWh/th energetinių vienetų konversijos vertė bei dienos, prieš dieną už kurią turi būti išmokėta kompensacija, Lietuvos banko pateiktas EUR/GBP valiutų kursas.

$i \in [1; n]$;

$j \in [1; L]$;

n – Terminalo naudotojų skaičius;

L – ataskaitinio laikotarpio Dujų parų skaičius.

61. Nustačius trūkumą, viršijantį Leistinos matavimų paklaidos normą, inventorizacijos komisija gali inicijuoti tyrimą, kad būtų pateiktas oficialus skirtumo paaiškinimas.

62. Atlikus SGD inventorizaciją, inventorizacijos komisija parengia laisvos formos inventorizacijos aprašą ir dokumentus, susijusius su SGD kiekio matavimais, trūkumo (pertekliaus) nustatymu ir paskirstymu Terminalo naudotojams. Inventorizacijos aprašą ir susijusius dokumentus pasirašo visi inventorizacijoje dalyvavę komisijos nariai.

63. Remiantis inventorizacijos komisijos parengtais ir patvirtintais dokumentais, atliekami žemiau nurodyti koregavimai Operatoriaus gamtinių dujų apskaitoje:

63.1. SGD trūkumu, tenkančiu atitinkamam Terminalo naudotojui (Apskaitos politikos 58, 59 ir 60 punktai), yra mažinamas SGD kiekis apskaitoje. Šiam kiekiui Operatorius parengia laisvos formos Gamtinių dujų nurašymo aktą, kurį pasirašo Operatoriaus ir Terminalo naudotojo atstovai.

63.2. SGD pertekliumi, tenkančiu atitinkamam Terminalo naudotojui (Apskaitos politikos 58, 59 ir 60 punktai), yra didinamas SGD kiekis apskaitoje. Šiam kiekiui Operatorius parengia laisvos formos Gamtinių dujų pajamavimo aktą, kurį pasirašo Operatoriaus ir Terminalo naudotojo atstovai.

63.3. Virtualiai saugomas SGD kiekis priklausantis atitinkamam Terminalo naudotojui yra padidinamas ar sumažinamas dėl inventorizacijos metu nustatyto pertekliaus ar trūkumo.

XI SKYRIUS
GAMTINIŲ DUJŲ APSKAITA AVARIJŲ AR SUTRIKIMŲ TERMINALE ATVEJU

64. Terminale įvykusių avarijų ar sutrikimų tyrimas atliekamas teisės aktų nustatyta tvarka.

65. Operatorius apie Terminale įvykusią avariją ar sutrikimą iš karto, bet ne vėliau kaip per 4 valandas po avarijos ar sutrikimo nustatymo praneša Valstybinei energetikos inspekcijai prie Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos, Terminalo naudotojams ir viešai paskelbia savo interneto svetainėje.

66. Terminale įvykusių avarijų ar sutrikimų tyrimui atlikti sudaroma tyrimo komisija, kaip numatyta atitinkamuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

67. Avarijos ar sutrikimo tyrimo metu apskaičiuojamas prarastas gamtinių dujų kiekis ir dėl avarijos ar sutrikimo neišdujintas ir (arba) neperkrautas SGD kiekis.

68. Ištyrus Terminale įvykusią avariją ar sutrikimą, surašomas teisės aktų nustatytos formos aktas, kurį pasirašo visi tyrimo komisijos nariai.

69. Remiantis tyrimo komisijos parengtu ir patvirtintu avarijos ar sutrikimo tyrimo aktu, atliekami žemiau nurodyti koregavimai Operatoriaus gamtinių dujų apskaitoje:

69.1. Visas dėl avarijos ar sutrikimo prarastas gamtinių dujų kiekis paskirstomas Terminalo naudotojams proporcingai jiems Dujų paros, kurią įvyko avarija ar sutrikimas, pradžioje priklausiusiam SGD kiekiui ir apskaičiuojamas pagal žemiau pateiktą formulę:

$$A_i = A \times \frac{K_i^0}{\sum_i^n K_i^0} \quad (26)$$

kur:

A_i – atitinkamam Terminalo naudotojui tenkantis avarijos ar sutrikimo metu prarastas gamtinių dujų kiekis (kWh);

A – bendras avarijos ar sutrikimo metu prarastas gamtinių dujų kiekis (kWh);

K_i^0 – Dujų paros, kurią įvyko avarija ar sutrikimas, pradžioje atitinkamam Terminalo naudotojui priklausęs SGD kiekis (kWh);

$i \in [1; n]$;

n – Terminalo naudotojų skaičius.

69.2. Avarijos ar sutrikimo metu prarastu gamtinių dujų kiekiu, tenkančiu atitinkamam Terminalo naudotojui, (Apskaitos politikos 69.1 papunktis), yra mažinamas gamtinių dujų kiekis apskaitoje. Šiam kiekiui Operatorius parengia laisvos formos Gamtinių dujų nurašymo aktą, kurį pasirašo Operatoriaus ir Terminalo naudotojo atstovai.

69.3. Jeigu tyrimo komisija nustato, kad avarija ar sutrikimas Terminale įvyko dėl Operatoriaus kaltės, jis kompensuoja atitinkamam Terminalo naudotojui tenkantį dėl avarijos ar sutrikimo prarastą gamtinių dujų kiekį pagal žemiau pateiktą formulę:

$$C_i = A_i \times W \quad (27)$$

kur:

C_i – atitinkamam Terminalo naudotojui kompensuotina suma (vietos valiuta);

A_i – atitinkamam Terminalo naudotojui tenkantis avarijos ar sutrikimo metu prarastas SGD kiekis (kWh), apskaičiuotas pagal Apskaitos politikos 69.1 papunktį;

W – NBP dujų indekso vertė tą dieną už kurią turi būti išmokėta kompensacija (kaina nustatyta pagal vienos dienos prieš dieną už kurią turi būti išmokėta kompensacija, ICE UK Natural Gas Daily Future NBD indekso ataskaitą) (EUR/MWh*).

*Taikoma 0,0293 MWh/th energetinių vienetų konversijos vertė bei dienos prieš dieną, už kurią turi būti išmokėta kompensacija, Lietuvos banko pateiktas EUR/GBP valiutų kursas.

$i \in [1; n]$;

n – Terminalo naudotojų skaičius.

70. Dėl avarijos ar sutrikimo neišdujintas ir (arba) neperkrautas SGD kiekis apskaičiuojamas kaip skirtumas tarp faktiškai išdujinto ir (arba) perkrauto SGD kiekio, ir mėnesio Grafike nurodyto pageidaujamo išdujinti ir (arba) perkrauti SGD kiekio laikotarpiui nuo avarijos ar sutrikimo momento iki visiško Terminalo veiklos atstatymo:

$$S = \sum_i^n U_i^A - D^A - T^A \quad (28)$$

kur:

S – dėl avarijos ar sutrikimo neišdujintas ir (arba) neperkrautas SGD kiekis (kWh);

U_i^A – atitinkamo Terminalo naudotojo pageidautas išdujinti ir (arba) perkrauti SGD kiekis laikotarpiui nuo avarijos ar sutrikimo momento iki visiško Terminalo veiklos atstatymo, atsižvelgiant į mėnesio Grafike nurodytus SGD išdujinimo ir (arba) perkrovos kiekius (kWh);

D^A – išdujintas SGD kiekis per laikotarpį nuo avarijos ar sutrikimo momento iki visiško Terminalo veiklos atstatymo (kWh);

T^A – perkrautas SGD kiekis per laikotarpį nuo avarijos ar sutrikimo momento iki visiško Terminalo veiklos atstatymo (kWh);

$i \in [1; n]$;

n – Terminalo naudotojų skaičius.

71. Nuostoliai, patirti dėl avarijos ar sutrikimo metu prarasto gamtinių dujų kiekio ir (arba) neperkrauto ar neišdujinto SGD kiekio, atlyginami Taisyklėse ir Sutartyje nustatyta tvarka.

XII SKYRIUS
SU TERMINALO VEIKLA SUSIJUSIOS MOKESTINĖS PRIEVOLĖS

72. Terminalo naudotojai atsako už tinkamą jų Kroviniams taikomų mokestinių prievolių, įskaitant, bet neapsiribojant, muitus, PVM, importo PVM ir (arba) akcizus, vykdymą bei muitinės ir (arba) akcizų procedūrų atlikimą teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

73. Terminale įsteigus muitinės sandėlį ir (arba) akcizais apmokestinamų prekių sandėlį, Operatorius būtų atsakingas už tinkamą prievolių, taikomų muitinės sandėlių savininkams ir (arba) akcizais apmokestinamų prekių sandėlių savininkams, vykdymą teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

XIII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

74. Apskaitos politiką rengia, tvirtina ir viešai skelbia Operatorius. Apskaitos politikos nuostatos nėra Operatoriaus ir Terminalo naudotojų derybų objektu.

75. Bet kuri Apskaitos politikos nuostata gali būti keičiama Operatoriaus vienašaliu sprendimu, vadovaujantis Taisyklėse nustatytais reikalavimais. Operatoriaus sprendimu pakeistos Apskaitos politikos nuostatos turi būti suderintos su VKEKK. Pakeistos ir su VKEKK suderintos Apskaitos politikos nuostatos automatiškai tampa privalomos Operatoriui ir Terminalo naudotojams. Apie bet kokius Apskaitos politikos nuostatų pakeitimus Operatorius skelbia viešai ir raštu informuoja Terminalo naudotojus ne vėliau kaip likus 1 mėnesiui iki tokių pakeitimų įsigaliojimo.

76. Apskaitos politikos pakeitimai ir papildymai turi būti inicijuojami, pasikeitus gamtinių dujų apskaitą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams, kitų susijusių teisės aktų nuostatoms ir (arba) Terminale vykstantiems procesams, turintiems įtakos gamtinių dujų apskaitai.

Gamtinių dujų apskaitos politikos
1 priedas

<TERMINALO NAUDOTOJO FIRMINIS BLANKAS>

Prašymas atlikti neeilinę inventorizaciją

Kam:	Akcinė bendrovė „Klaipėdos nafta“, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus įsteigta ir veikianti akcinė bendrovė, juridinio asmens kodas 110648893, registruotos buveinės adresas Burių g. 19, Klaipėda, Lietuvos Respublika, duomenys apie bendrovę kaupiami ir saugomi valstybės įmonės Registrų centro Juridinių asmenų registre (toliau – **Operatorius**)
Nuo:	**[*įmonės pavadinimas*]**, pagal [*jurisdikcija*] įstatymus įsteigta ir veikianti [*įmonės teisinė forma*], juridinio asmens kodas [*įmonės kodas*], registruotos buveinės adresas [*buveinės adresas*], duomenys apie bendrovę kaupiami ir saugomi [*registro pavadinimas*] (toliau – **Terminalo naudotojas**), atstovaujama [*pareigos*] [*vardas pavardė*], [veikiančio/veikiančios] pagal [*teisinis atstovavimo pagrindas*]

Data/laikas:	

Vadovaudamasis AB „Klaipėdos nafta“ gamtinių dujų apskaitos politikos suskystintų gamtinių dujų terminale, patvirtintos AB „Klaipėdos nafta“ generalinio direktoriaus [*data*] įsakymu Nr. [*numeris*], nuostatomis, žemiau pasirašęs Terminalo naudotojas kreipiasi su prašymu į Operatorių atlikti neeilinę suskystintų gamtinių dujų inventorizaciją suskystintų gamtinių dujų terminale dėl žemiau nurodytų priežasčių:

Pageidaujamos atlikti neeilinės inventorizacijos priežastys	

Terminalo naudotojas prašo, kad neeilinė inventorizacija suskystintų gamtinių dujų terminale būtų atlikta:

Data/laikas:	

Terminalo naudotojas:

(pareigos, vardas ir pavardė, parašas)

A.V.